

arbejde i den Omstændighed, at i Sverige flere af de Kvinder, der før Forbudet kom havde haft Natarbejde, senere havde haft Vanskeligheder ved at erholde eller slet ikke havde kunnet erholde nyt Arbejde. Det er slet intet Bevis; der er en Masse baade mandlige og kvindelige Arbejdere, som ikke har Natarbejde, som, naar de mister deres Arbejde, har Vanskelighed ved, ja, for hvem det i mange Maader er umuligt at skaffe sig noget nyt Arbejde.

Indenrigsministeren (Jensen-Sønderup):

Jeg kan i alt væsentligt henholde mig til, hvad der er sagt af den ærede Ordfører (C. Sørensen) vedrørende saavel de af Udvalget som de af Flertallet stillede Ændringsforslag. Det første af de Ændringsforslag, der er stillede af Flertallet, gaar ud paa, at Mejerivirksomhederne undtages fra Lovens Regler. Da det af mig foreslagte Lovforslag indeholdt den samme Bestemmelse, er det en Selvfølge, at jeg ikke vil kunne modsætte mig det. Det synes jo heller ikke at vække nogen særlig Modvillie selv fra deres Side, som ikke er Medforslagsstillere. Ændringsforslag Nr. 4 er jo taget tilbage; jeg kunde have henholdt mig til, hvad det ærede Medlem for Maribo Amts 3die Valgkreds (Rørdam) havde sagt dette vedrørende.

Jeg vil derimod gøre et Par Bemærkninger til de Ændringsforslag, der er stillede under Nr. 10 og 11 vedrørende Børns Anvendelse ved Landbrugsmaskiner. Af de to Ændringsforslag vil jeg anbefale det af Flertallet stillede. I og for sig sætter jeg ikke megen Pris paa det, jeg vilde have foretrukket selve Lovforslaget, saaledes som det er forelagt, men jeg gør opmærksom paa, at det, der findes i Ændringsforslag Nr. 10 af et Flertal, dog er nærmere op ad det, der er gældende Lov, og det indeholder i alt Fald intet Tilbageskridt; der er endogsaa et lille Fremskridt deri, idet Alderen er sat lidt op. Det, som er foreslaaet i Ændringsforslag Nr. 11, har for det første den Mangel, at der slet ingen Aldersgrænse er, saa man vil kunne sætte en 7 Aars Dreng til at køre i en Hestegang, ja, der vil efter Loven end ikke være noget til Hinder for at sætte en 7—8—10 Aars Dreng til at lægge Neg i et Tærskværk. Jeg forudsætter selvfølgelig, at ingen er saa uforsigtig at sætte en Dreng til at lægge Neg i et Tærskværk, men lovmæssigt set vil der intet være til Hinder derfor; thi der er slet ingen Aldersgrænse sat. Ej heller er der noget som helst om, at det skal være under Forældrenes Tilsyn.

Naar man i det hele taget vil tillade Børn at være beskæftigede ved saadanne Maskiner, synes jeg, det burde være under Forældrenes Tilsyn; det satte man allerede ind i Loven af 1889. Jeg vil meget holde paa, at man ikke gaar saa vidt. Paa den anden Side kan jeg indrømme, at Ændringsforslag Nr. 11 har den Fordel, at der dog er nævnt to bestemte Slags Maskiner, Hestegange og Tærskværker, medens man i Ændringsforslag Nr. 10 har bibeholdt den nuværende Betegnelse, Landbrugsmaskiner, og saa skal altsaa Ministeriet definere, hvad der er Landbrugsmaskiner; men vi har kunnet klare os dermed indtil nu, saa det gaar vel. Jeg er, som sagt, betænkelig ved begge Ændringsforslagene, men vil dog bedre kunne gaa ind paa Flertallets Ændringsforslag, for saa vidt som det dels sætter Grænsen ved 12 Aar; dels opretholder den gældende Bestemmelse om Forældrenes Tilsyn med de Børn, som bliver sat til at passe en saadan Maskine. Hestegange er som i den nugældende Lov undtagne, saaledes at man kan sætte en Tjenestedreng til at køre i en Hestegang. Jeg havde ved første Behandling Lejlighed til at sige, at selv det ansaa jeg for at have sine Betænkeligheder, men jeg maa jo erkende, at naar det er gældende Lov, og man ikke kan enes om andet, maa det blive staaende.

Ændringsforslag Nr. 14, stillet af et Mindretal og vedrørende kvindeligt Natarbejde, er i Overensstemmelse med, hvad jeg selv i sin Tid har foreslaaet, og hvad Danmark ved den internationale Kongres er gaaet ind paa at søge Rigsdagens Billigelse af. Alene af den Grund anbefaler jeg det. Jeg har heller ikke stor Betænkelighed ved Gennemførelsen af en saadan Bestemmelse. Jeg erkender, at det nok i nogen Grad vil berøve Kvinderne en Adgang til at deltage i et Arbejde, som de nu, om end ikke i stor, saa dog i nogen Udstrækning deltager i, navnlig Trykkeriarbejde, men Kvinderne vil forhaabentlig kunne finde Beskæftigelse andetsteds. Hvis man er ængstelig for at gaa ind paa Ændringsforslag Nr. 14 i dets Helhed, er Underændringsforslaget under Nr. 15 jo en Mellemløst — jeg ved ikke, om jeg skal sige den gyldne Middelvej —, det er jo et Kompromis.

Ændringsforslagene under Nr. 16 og 17 er omtrent ens, hvad ogsaa Ordføreren (C. Sørensen) har gjort opmærksom paa, den eneste Forskel er, at der til Ændringsforslag Nr. 17 hører et Stykke, som ikke findes i Ændringsforslag Nr. 16, det angaar Virksomheder med kontinuerlig Drift og